

Atskaite par dalību COPA/COGECA un Eiropas Komisijas
rīkotajā darba grupā par Kopējās lauksaimniecības
politikas vienkāršošanu:

14.06.2012., Brisele

Izskatāmais jautājums: KLP vienkāršošana, pēdējie jaunumi

Rezumējums:

Šāda veida KLP vienkāršošanas grupa bija pagājuša gada novembrī.

Eiropas Komisija informē: CIRCA sistēmā ir dokumenti, 6 vienkāršošanas dok.(fiches) ar ko strādā kopš rudens. Attiecībā uz atbilstības kontrolēm bija priekšlikumi, 2011.gada dokumenta vienkāršošana – attiecībā uz mazajām platībām/saimniecībām, jau tagad runā Padomē un citās institūcijās runā par šo dokumentu. KLP reformā ir ietverti 4 priekšlikumi par KLP vienkāršošanu.

Ierosinājums - var sūtīt priekšlikumus par vienkāršošanu un arī bilaterāli runāt.

Bija ierosinājumi par SA, tagad uzsver, ka ir jau tiesību aktos iestrādāti priekšlikumi, piemēram, par maziem pārkāpumiem (ja nebūtiski pārkāpumi, tad var nesodīt).

Par priekšlikumiem, ko saņēmuši no lauksaimnieku organizācijas pārstāvjiem par iesnieguma formu atbalsta saņemšanai, skaidro, ka saredz zināmu risku lauksaimniekiem, ja paredz mazāk informāciju iesnieguma formā, tad reizēm tas var radīt pretēju efektu, piemēram, novest pie lielākām sankcijām vēlāk.

Stoiber grupa gatavo ziņojumu par KLP vienkāršošanu, š.g. 6. novembrī. EK tiksies šo grupu, lai pārrunātu par vienkāršošanu.

Nākoša vizīte programmas ietvaros būs Ungārijā par nosacījumiem mazajām saimniecībām. Vēl domā par vēl kādu citu jauno dalībvalsts izvērtējumu, tas vēl plānos.

KLP vienkāršošana ir nepārtrauktā procesā, daļa priekšlikumu ir iekļauti tiesību aktos, daļa tiek plānota jaunajos regulas projektos.

Izskatāmais jautājums: Veicināšanas politikas īstenošana un vienkāršošana

Rezumējums:

(Ms.Marie Maurey DG Agri B4) Skaidro kā ievieš politiku, vispirms ir līdzfinansēšanas programmas, kā tas darbojas finansēšanas jomā. ES 50% ir maksimālais un papildus DV var piedalīties līdz 30%. Ir sagatavojušas dažādus informācijas materiālus, kā veicināt produktus,

Otrs iejaukšanās veids, kā politika tiek īstenota ir daudz valstu programmas, ko īsteno profesionālās dalībvalstu organizācijas. Trešais iejaukšanās veids ir Komisijas iniciatīvas, piemēram, bija pasākums Ķīnā.

Periodā 2000.-2011. bija 518 programmas (48 daudz valstu programmas - 9%), kopā paredzēti 1 163,9 miljoni EUR. Iekšējam tirgum (70%) un trešajām valstīm (30%).

Nākotnē grib mainīt šīs programmas sistēmu. Grib vairāk fokusēties uz noteiktām valstīm. Grib līdzsvaru mainīt attiecībā uz iekšējo tirgu un ārējo tirgu. Grib panākt atraktīvāku politiku. Protams plāno soli pa solim ieviest uzlabojumus. 1.solis uzsākts 2011.gada jūlijā konsultācijas ar sabiedrību par Zaļo grāmatu, 2.solis – 2012.gada martā komunikācija un 3.solis – 2012.gada beigās būs regulas projekts.

Vairāk informācijas var meklēt http://ec.europa.eu/agriculture/promotion/policy/green-paper/index_en.htm

Daudz valstu programmas ir svarīgas joprojām, domā, kā panākt lai tās izmantotu arvien vairāk.

Attiecībā uz vienkāršošanu: prasa uzlabot informācijas apmaiņu starp iesaistītajām pusēm, ir prasīts uzlabot metodes, atlasot valstis daudz valstu programmām .

Par programmu finansēšanu – nav vēl zināms vai būs vieglāka procedūra.

Jautājumi/ komentāri:

Vai ir cits plāns, piemēram, plāns B, piemēram, ja ierobežots budžets.

Par putnkopību, vai budžets veicināšanas politikai ir pārsvarā konvenciālajai ražošanai, lielajām nozarēm, vai ir plānots mazākām nozarēm.

Daudz valstu programmas ir ļoti grūti administrēt, cer, ka tās vienkāršos.

Atbildes:

Diemžēl mums nav iespēja prognozēt, kādi būs lēmumi par finansēm. Droši vien nebūs atbilde šī gada beigās, to zināsim varbūt 2013.gada pavasarī.

EK puse bija labvēlīgi noskaņota, mums šobrīd nevajadzētu domāt par plānu B, jādomā mums kā kļūt efektīvākiem. Par putnkopību - mums nav budžets pa nozarēm.

Izskatāmais jautājums: KLP reforma

EK ir sagatavojuši dokumentu par zaļo komponenti (Concept Paper), dažādas diskusijas par šo dokumentu. Gribētu dzirdēt viedokli, vai domājat, ka tā ir vienkāršošana?

Ziņo Helena Vangby (Learning Network of Directors of Paying Agencies and Coordinating Bodies) (Maksājumu aģentūru un koordinējošo iestāžu direktoru mācību tīkls)

Pamata mērķis – apzināt iespējamās problēmas, un noskaidrot iespējamās izmaksas administrācijām un maksājumu saņēmējiem, un samazināt šīs izmaksas. Viņi nepēta politikas jautājumus un kontroles. Pārsvarā uzdevumi saistīti ar praktiskajiem aspektiem. Viena tēma – zaļā komponente, otra tēma – lauksaimniecības izdevumu audits. 1.tēmā apskata arī – savstarpējo atbilstību, zaļo komponenti. Galvenā problēma no maksājumu aģentūru viedokļa ir ainavas pazīmes (landscape features) un platību identifikācija attiecībā uz šīm konkrētajām platībām (pasākumam ekoloģisk. fokusa platības).

Par lauksaimniecības izdevumu auditu – lielākā problēma varētu būt saistībā ar kontrolēm uz vietas (piemēram, kļūdu daudzums, kā kontroles institūcijām validēt izd.), DK būs tikšanās jūnijā ar maksājumu aģentūrām.

Septembrī plānota tikšanās un plānots uzaicināt lauksaimniekus. Sūtīs ielūgums, maksimālais lauksaimnieku skaits būs 5 pārstāvji, tas būs neformāls pasākums bez tulkošanas. Tiem jābūt lauksaimniekiem, kas ir aktīvi darbojās lauksaimniecībā un zinās praktiskās problēmas.

Varētu skatīt jautājumus arī no administrēšanas viedokļa, piemēram, kādas ir problēmas, aizpildot iesniegumus.

Jautājumi:

Ms.Robijns - jauki, ka informēja par šo darbu, tomēr gribētos uzzināt vairāk par rezultātiem. Ierosina, ka vajadzētu būt kādam cilvēkam šajā pasākumā, kas darbojas ar vides jautājumiem.

Spānija – par plānoto pasākumu, kurā runās angļu valodā, problēmas atrast lauksaimnieku, kurš runātu angļu valodā. Ierosina – apskatīt arī citas jautājumus, ne tikai „zaļo komponenti”.

Mr.Meredith, bioloģiskā lauksaimniecība – ierosina apskatīt arī bioloģiskās lauksaimniecības jautājumus.

PT, pārtikas un dzērienu nozares pārstāvis – kā mēs varam ignorēt EP ziņojumu (visi jau zinām to dokumentu), kāpēc mums kaut kas jārunā, ja vēl nav politiskās skaidrības. Lūdzu ņemt vērā šo aspektu, ka mēs vēl runājam par naudu, tiešajiem maksājumiem utt.

Atbildes:

Protams, ir jāņem vērā, ka vēl notiek diskusijas, te nav jautājums par to vai ir vajadzīga zaļā komponente, vai nē. Tomēr ir jādomā par to, ka būs zaļā komponente un jādomā, kā mēs maksimāli vienkāršāk to varam ieviest.

Grupa, kas plānota septembrī, tā nav Eiropas Komisijas organizēta tikšanās, bet gan Learning Network organizēta grupa. Pagājušā gadā bija jau šāda grupa, un nebija problēmas ar valodu, nav plānots organizēts tādu tikšanos, kurā būtu jāpārstāv kāda noteikta organizācija. Ir plānots pārrunāt jautājumus, kā tas notiek praksē, kā aizpilda iesniegumus, kā nogādā iesniegumus. Aktīvs lauksaimnieks šīs grupas kontekstā ir lauksaimnieks, kas strādā uz lauka, nevis to, ko šobrīd runā KLP reformas kontekstā. Jā, tas ir taisnība, ka neskatīs daudzus aspektus, šobrīd plānots skatīt zaļo komponenti, jo tagad tas jautājums ir aktuāls gan dalībvalstu maksājumu aģentūrām, gan arī lauksaimniekiem.

Komentāri:

Mr.Meredith, bioloģiskās lauksaimniecības pārstāvis – vēlreiz uzsver, ka svarīgi pieaicināt bioloģiskos lauksaimniekus, lai ir pārstāvēti.

Atbilde: par bioloģisko saimniekošanu, arī zālājā komponentē ir ietverti šie jautājumi, domās, ko darīt lietas labā.

Komentāri:

PT, ES – domā, ka ir tomēr problēma, ka lauksaimniekiem jārunā angļu valodā, ir grūtības tādus lauksaimniekus atrast. IT – līdzīgs komentārs.

Atbilde: Jāņem vērā, ka šis būs neformāls pasākums, te nebūs 27 valstis, un tāpēc nevar tulkot. Plānots aicināt tikai 5 lauksaimniekus, kas aktīvi saimnieko.

Šobrīd vēl nav gatavi secinājumi/dokuments, ir tikai neformāls dokuments, kur identificētas problēmas. Konferencē ar maksājumu aģentūrām būs vairāk informācijas, dokuments būs arī CIRCA sistēmā.

Eiropas Komisijas dokuments par zaļo komponenti (Concept Paper) (ziņo: Marijke Van Schagen)

EK dokumentā ir šādi ierosinājumi: varēs uzskatīt, ka pie noteiktiem nosacījumiem, lauksaimnieki ir izpildījuši vienu vai vairākas zaļās komponentes pasākumu prasības, ja lauksaimnieki ievēro II pīlāra agrovides klimata saistības; vai arī lauksaimnieki, kas piedalās vides sertifikācijas shēmā.

Par zaļās komponentes pasākumu „Ilggadīgie zālāji” – varētu paplašināt „ilggadīgo zālāju” definīciju, uzskatot, kā attaisnotās platības ir arī tādas platības, kur stiebrzāļu vai citas lopbarības kultūras nav dominējošas, tomēr tās piemērotas noganīšanai un veido daļu no tradicionālās lauksaimniecības sistēmas.

Turklāt it prognozēts, ka pienākums uzturēt ilggadīgos zālājus, kas definēti kā zeme, kas vismaz piecus gadus nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā, varētu radīt lielus ierobežojumus saimniecības ražošanas izvēlēm, piemēram, lopkopības saimniecībām, kurām zālāji tiek izmantoti ilgtermiņā viņu ražošanas sistēmā. Lai pielāgotu saimniekošanas praksi realitātei, tiek paredzēts noteikt definīciju, kura ir tuvāka agronomijas realitātei un fokusēt pasākumu uz reāliem ilggadīgajiem zālājiem, tas ir uz tiem zālājiem „8 gadus vai vairāk nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā”

Par kultūru dažādošanas prasību: dokumentā ir ierosināts palielināt minimālās platības sliekšni, sākot no kuras ir jāievēro kultūru dažādošanas prasības (tas ir – palielināt no 3 ha uz 10 ha); ierosināts izdarīt izņēmumu un atbrīvot no kultūru dažādošanas prasībām tās saimniecības, kuru platība ir mazāka kā 50 ha un lielākā daļa platību ir ilggadīgie zālāji (ilgtermiņā vai īslaicīgi), vai zeme ir atstāta kā papuvē. Lai pielāgotos lauksaimniekiem, kuri audzē vairāk nekā 3 kultūras, ir paredzēti priekšlikumi grozījumiem. Šādi grozījumi nemainītu maksimālo daļu par galveno kultūraugu (70%), bet ļautu lauksaimniekam pielikt daļu trešai un katrai nākamajai kultūraugiem sasniegt minimālo prasību par 5%.

Jautājumi/ komentāri:

Ko nozīmē pielīdzināt sertifikāciju, jo paraksti sertifikācija ir platību līmenī, savukārt zaļā komponente ir lauksaimnieku līmenī. Kā rēķinās 30%? Sertifikācijas sistēma, kā tas notiks ES līmenī, vai EK skatīs visas sistēmas ES līmenī?

Ko nozīmē būtiska platību daļa ir zālāji?

EP ziņojumā ir noteikta saikne starp zaļo komponenti un agrovides pasākumiem. Vai te ir plānots, kaut ko mainīt?

Par zemeņu platībām, saimniecībām varētu būt problēmas ar 70% nosacījumu izpildīšanu.

Šis EK dokuments nav oficiāli pārrunāts, tas pārējiem ir dots, piemēram, ministrijām utt. Par definīciju – viņiem ir definīcija 5 gadi vai vairāk. Zaudēs zālāju kvalitāti, ja izņems kaut ko no attaisnotajām platībām. Vajadzētu domāt, kā izdalīt zālājus un pastāvīgās pļavas. Gribētu redzēt arī precizēto definīciju, lai saprastu, kā to interpretēt.

Atbildes:

Zina, ka dalībvalstis ir izplatījušas šo dokumentu. Mēģina apzināt visus viedokļus.

Par maksājumu – šī sertifikācijas sistēma nozīmē, ka uzskatīs, ka lauksaimnieks ir izpildījis zaļās komponentes prasības, nevis to, ka dalīs maksājumu pa daļām.

Protams daļu jautājumu šodien nevar atbildēt, bet pieņem zināšanai uzskaitītās problēmas. Lai būtu droši, ka jautājums ir pareizi saprasts, lūdzu nosūtīt arī elektroniski šos jautājumus.

Jautājumi/ komentāri:

Pekka Peskonen – agrovides prasības ir jāņem vērā zaļajā komponentē, no vienkāršošanas viedokļa, tas ir labi uzskatīt, ka agrovides prasību izpilde nozīmē, ka ir izpildītas arī zaļās komponentes prasības. Kad runa ir par dubulto finansēšanu – daudzgadējo finansējuma ietvaru, un zinot, to pieeju, ka ņems vērā pieeju par finansējuma iesaldēšanu 2013.gada līmenī, tad šajā gadījumā lauksaimniekiem ir grūtības saprast to, ka šīs zaļās komponentes prasības radīs vēl vienu izmaksu līmeni. Te ir jādomā par vienkāršāku procedūru.

Atbilde: izprot problēmu

Noderīga informācija par Eiropas Komisijas sagatavoto dokumentu par zaļo komponenti. Eiropas Komisijas eksperti pierakstīja lauksaimnieku organizāciju pārstāvju komentārus turpmākam darbam.

Izskatāmais jautājums: Stoiber grupa, Labas prakses ziņojuma prezentācija

Rezumējums:

Pekka Peskonen ziņo:

Ideja ir palīdzēt Eiropas Komisijas dienestiem, lai samazinātu administratīvo slogu, un lauksaimniecība ir viena no galvenajām jomām. Stoiber grupa – neformāls nosaukums (Augsta līmeņa neatkarīgu ieinteresēto personu grupa par administratīvo slogu).

Diezgan labs mērķis, jo iespējamie ietaupījumi – varētu būt ap 41 miljardu EUR gadā. (solīja dokumentu izsūtīt arī elektroniski, ja ir liela interese par šo tēmu).

Novērtēs, ka ap 32% no ES prasībām ir pārspīleti noteiktas dalībvalstu nacionālajās tiesību sistēmās. Termins "gold-plating" atsaucas uz praksi, kad valsts iestādes pārsniedz noteikumus Eiropas Kopienu direktīvās, kad tos īsteno valsts tiesību aktos.

Apmēram 300 labas prakses piemēri saņemti politikas jomā. Aicina būt aktīvām dalībvalstīm, ir saņemti daudzu labi piemēri.

Labie prakses piemēri:

UK pieredze – ir speciālas vadlīnijas, ka ievieš ES prasības nacionālā līmenī, ko izmanto visas valdības departamenti.

EE – aizliegums prasīt/vākt informāciju dubultīgi, ieguvums, samazinās slogs biznesa uzņēmumiem, efektīvāka informācijas sistēma. Igaunija tiek pieminēta kā valsts, kas veiksmīgi samazina administratīvo slogu.

Spānija: lauksaimniecības maksājumi: iesniegumu sistēmas uzlabojumi.

EE – atkal vēl viens labs piemērs, e-PRIA portāls aizpildos lauksaimniecības dokumentus, ja lauksaimnieks jau ir pieteicies, viņš grib saņemt kaut kādu ieguvumu, jau ir informācija, līdz ar to ietaupās laiks aizpildot dokumentus- Elektroniskā sistēma piesakoties.

Ieteikumi: svarīgi apmainīties ar labo praksi starp dalībvalstīm. Ieviešot ES prasības nacionālā līmenī, nepieciešams veikt ietekmes novērtējumu, tai skaitā par administratīvo slogu. Jāņem vērā iepriekšējā pieredze par administratīvo slogu. Izvairīties no nevajadzīgām prasībām („gold-plating”), izstrādāt labas vadlīnijas biznesā iesaistītajiem, piemēram, palīdzot lauksaimniekiem aizpildīt formas utt.

Aicinājums pasākuma dalībniekiem - piedalieties ar savām iniciatīvām par labo praksi:
ec-admin-burdens-reduction@ec.europa.eu

Jautājums ir par to, vai mēs politiski vienkāršojam vai tehniski? EK mūs apmeklēs 6.novembrī.

Protams, parasti par KLP vienkāršošanu uzmanība pievērš 1.pīlāram, tomēr runājot par lauku attīstību, arī būtu jādomā. Mums jādomā par to, lai zaļā komponente neradītu papildus administratīvo slogu.. Saistībā ar aktīvo lauksaimnieka definīciju – kā šo jautājumu padarīt vienkāršāku, lai nebūtu sarežģījumu arī saistībā ar nodokļu institūcijām.

Pekka Peskonen aicina Copa-Cogeca dalīborganizāciju atbalstu attiecībā uz vienkāršošanu, lūdz būt aktīviem.

Jautājums: EK pārstāvji jautā, ko lauksaimnieki domā par mazo lauksaimnieku shēmu, vai tā ir vienkāršāka shēma.

Atbilde: Pekka Peskonen atbild: ja, piemēram, ir obligāta elektroniskā pieteikšanās, tad jābūt iespējai visiem to izmantot, lai tā labi darbotos. Tas pats attiecībā uz mazo lauksaimnieku shēmu, te būtu jādomā par atkāpēm, protams mazo lauksaimnieku shēma vienkāršos, tomēr domā, ka tai jābūt brīvprātīgai. Kā tas būtu ja palielinātu ha skaitu no 3 uz 10, to grūti tagad pateikt, tomēr vienu zina, mazo lauksaimnieku shēmai noteikti jābūt brīvprātīgai.

EK pārstāvja atbilde lauksaimniekiem– nākošā nedēļā EK runās par digitalizāciju, IT sistēmām, un varbūt varēs dot kādu atbildi par atkāpēm.

Par KLP vienkāršošanu nākotnē būs plānotas sanāksmes, tomēr vēl nezina konkrētu datumu, iespējams, ka atkal 6 mēnešu laikā varētu organizēt šādu sanākumi.

Lietderīgi labas prakses piemēri.

Par KLP vienkāršošanu nākotnē būs plānotas sanāksmes, tomēr vēl nezina konkrētu datumu, iespējams, ka atkal 6 mēnešu laikā varētu organizēt šādu sanākumi.

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam:

Būtu lietderīgi turpmāk arī Latvijas lauksaimnieku organizāciju pārstāvjiem un Copa-Cogeca ekspertiem pamazām identificēt un atzīmēt (pierakstīt) savā nozarē esošās problēmas (gan esošās, gan iespējams nākotnes politikas radītās), kas rada administratīvo slogu vai ir pārāk sarežģītas. Šāda informācija būtu noderīga nākošā šāda veida sanāsmē, jo lielākā problēma ir tā, ka iespējams lauksaimniekiem, kādas prasības rada slogu un šķiet neloģiskas, tomēr ja tās neapkopo, tās tiek aizmirstas, līdz nākoša reizē ar tām saskārās.

Jāseko informācijai. Septembrī plānota tikšanās un plānots uzaicināt lauksaimniekus uz diskusijām par zaļo komponenti/ vienkāršošanu, ko organizēs Maksājumu aģentūru un koordinējošo iestāžu direktoru mācību tīkla ietvaros. (Learning Network of Directors of Paying Agencies and Coordinating Bodies) Sūtīs ielūgums, maksimālais lauksaimnieku skaits būs 5 pārstāvji no visām valstīm kopumā, tas būs neformāls pasākums bez tulkošanas. Tiem jābūt lauksaimniekiem, kas ir aktīvi darbojās lauksaimniecībā un zina praktiskās problēmas.

Ginta Jakobsone

Paraksts

